

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W GDAŃSKU**

2. edycja.

Gdańsk, 22 grudnia 2000 r.

~~RGD.565 3/00/AW~~

*(5003-101/PP/00/AW)
5003-101/88/00 AW*

Smr.

DECYZJA Nr RGD. 39/2000

Na podstawie art. 479²⁹ § 2 K.p.c., w związku z art. 105 § 1 K.p.a., po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Energetyka Szczecińska S.A. (dawniej: Zakład Energetyczny Szczecin S.A.) w Szczecinie od decyzji z dnia 18 sierpnia 2000r., znak RGD. 23/2000 wydanej w sprawie wszczętej na wniosek Spółdzielni Mieszkaniowej „Dolna Odra” w Gryfinie w zakresie stwierdzenia i nakazania dostawcy energii zaniechania stosowania praktyki zakazanej w art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz. U. z 1999r. Nr 52, poz. 547, z późn. zm.), polegającej na odmowie partycypacji w kosztach budowy odcinków sieci i urządzeń energetycznych na Osiedlu „Południe” w Gryfinie, zrealizowanych kosztem i staraniem skarżącej Spółdzielni, oraz nałożenie na nią obowiązku nieodpłatnego ich przekazania, w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uchyla się zaskarżoną decyzję i umarza postępowanie administracyjne.

UZASADNIENIE

Do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wpłynął wniosek Spółdzielni Mieszkaniowej „Dolna Odra” w Gryfinie, o wszczęcie postępowania administracyjnego w sprawie stosowania przez Energetykę Szczecińską S.A. praktyk monopolistycznych, wyczerpujących – zdaniem wnioskodawcy – dyspozycję art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów.

80-824 GDAŃSK, UL. PODWALE PRZEDMIEJSKIE 30

TEL. (058) 346-29-32, TEL/FAX (058) 346-29-33, TEL. CENTRALA (058) 301-50-21

E-MAIL: GDANSK@UOKIK.GOV.PL

Jak wynika z uzasadnienia wniosku, Spółdzielnia – jako inwestor budownictwa mieszkaniowego Osiedla „Południe” w Gryfinie – dnia 18 listopada 1987r. podpisała z Zakładem Energetycznym Szczecin w Szczecinie (obecnie: Energetyka Szczecińska S.A.) umowę Nr [ ] na budowę sieci energetycznej i trafostacji, których koszty realizacji miała pokryć skarżona Spółka.

Pismem z dnia 7 lutego 1990r. dostawca energii poinformował, iż nie jest w stanie wywiązać się z obowiązku sfinansowania wszystkich rzeczywistych kosztów realizacji sieci, którego dotyczyła umowa i zaproponował podpisanie nowej umowy, w której ZES (inwestor) upoważniłby Spółdzielnię (inwestora zastępczego) do wystąpienia o umarzalny kredyt bankowy na realizację zadania inwestycyjnego, a Spółdzielnia miałaby zobowiązać się do nieodpłatnego przekazania wybudowanych urządzeń na rzecz ZES.

Spółdzielnia, mając na uwadze termin zakończenia zaawansowanej już inwestycji, przystała na zaproponowane przez Zakład Energetyczny Szczecin warunki i dnia 5 marca 1990r. podpisała nową umowę Nr [ ] [ ]

Wybudowana sieć energetyczna oraz stacje transformatorowe, protokołem odbioru linii kablowej z dnia 19 maja 1992r., zostały przyłączone do sieci. Łączna wartość urządzeń dwóch stacji transformatorowych SN wraz z linią kablową 15/0,4 kV oraz dwóch sieci energetycznych 0,4 kV o długości odpowiednio 1036 mb oraz 1104 mb kabla YAKY 4x120 wynosiła [ ] zł (przed denominacją).

W ostatnim kwartale 1992r. Spółdzielnia dostarczyła Zakładowi do zatwierdzenia protokoły przekazania środków trwałych oraz notę księgową [ ] domagając się zwrotu poniesionych kosztów na inwestycję. Zakład, pismem z dnia 5 listopada 1992r., odmówił podpisania protokołów ze względu na brak w nich klauzuli o nieodpłatnym przekazaniu środków. Odmówił również zapłaty kwoty wynikającej z noty księgowej powołując się na wynikający z umowy warunek nieodpłatnego przekazania urządzeń.

W latach 1996-1997 wnioskodawczyni trzykrotnie bezskutecznie upominała się o odesłanie zatwierdzonych dowodów przekazania środków trwałych.

Organ antymonopolowy, po rozpatrzeniu argumentacji Spółdzielni Mieszkaniowej „Dolna Odra” w Gryfinie, wszczął w dniu 5 listopada 1999r. postępowanie administracyjne przeciwko Energetyce Szczecińskiej S.A. w Szczecinie i następnie po analizie materiału dowodowego stwierdził – decyzją z dnia 18 sierpnia 2000 roku znak RGD.23/2000 – stosowanie przez skarżoną praktyki monopolistycznej polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku dostaw energii elektrycznej poprzez odmowę partycypacji w kosztach budowy odcinków sieci i urządzeń energetycznych na Osiedlu „Południe” w Gryfinie, zrealizowanych kosztem i staraniem skarżącej Spółdzielni, oraz nałożenie na nią obowiązku nieodpłatnego ich przekazania na rzecz skarżonej.

Od powyższej decyzji organu antymonopolowego Energetyka Szczecińska S.A. złożyła odwołanie twierdząc, że zarzut stosowania praktyki monopolistycznej określonej w art. 5 ust.1 pkt 6 jest błędny z powodu nieudowodnienia jej koniecznego warunku narzucenia skarżącemu – wbrew jego woli – uciążliwych warunków umowy. Skarżona spółka podniosła ponadto, iż z akt sprawy nie wynika, aby podejmowała ona w stosunku do Spółdzielni działania zmuszające ją do zawarcia przedmiotowej umowy.

MAJĄC NA WZGLĘDZIE ZEBRANY MATERIAŁ DOWODOWY ORGAN ANTY-MONOPOLOWY ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE:

Kwestią o podstawowym znaczeniu, którą należy rozstrzygnąć przy rozpatrywaniu zaistniałego sporu jest instytucja przedawnienia.

W trakcie trwania postępowania odwoławczego, już po wydaniu decyzji administracyjnej Nr RGD. 23/2000, Sąd Antymonopolowy dwukrotnie zajął stanowisko w sprawie określenia momentu zaprzestania stosowania praktyk monopolistycznych wymienionych w art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy o przeciwdziałaniu [...] oraz ustalenia początku biegu terminu przedawnienia, po upływie którego postępowanie antymonopolowe nie może być wszczęte (por.: wyroki Sądu Antymonopolowego z dnia 20 września 2000r. Sygn akt XVII Ama 74/99 oraz z dnia 27 września 2000r. Sygn. Akt XVII Ama 97/99).

Stosownie do treści art. 21 ust. 1 ustawy antymonopolowej postępowania w przypadkach wskazanych w tej ustawie nie wszczyna się jeżeli od końca roku, w którym zaprzestano praktyki monopolistycznej upłynął rok. Dla prawidłowego stosowania tego kluczowego przepisu znaczenia nabiera więc określenie, w sposób nie budzący wątpliwości, daty zakończenia nadużywania pozycji dominującej przez skarżonego przedsiębiorcę. Zgodnie z orzecznictwem antymonopolowym, zawartym m.in. w powołanym wyżej wyroku Sądu Antymonopolowego z dnia 27 września 2000r. Sygn. Akt XVII Ama 97/99 „w odniesieniu do praktyki wskazanej w art. 5 ust 1 pkt. 6 ustawy antymonopolowej polegającej na narzuceniu przez podmiot posiadający pozycję dominującą uciążliwych warunków umów o trwaniu praktyki można mówić jedynie do czasu zawarcia przez strony umowy zawierającej taki warunek. Po zawarciu umowy nie można już mówić o „narzucaniu” bowiem w tym czasie uciążliwy warunek już stał się treścią umowy. W dacie zawarcia umowy wystąpiły również jej skutki w postaci zobowiązań powstałych w majątku stron, a zwłaszcza podmiotu, któremu uciążliwy warunek został narzucony. Pokrzywdzony przez stosowanie praktyki ma zatem najpóźniej w dacie zawarcia umowy pełną świadomość co do ewentualnego uciążliwego charakteru warunków zawartej umowy i ma możliwość podjęcia działań chroniących jego prawa”.

Kierując się powyższymi wskazówkami, należy przyjąć, iż fakt narzucania uciążliwych warunków spornej umowy miał miejsce do dnia jej podpisania, tj. do 5 marca 1990r. Zgodnie z zapisem art. 21 ust. 1 ustawy antymonopolowej skarżące przysługiwał więc okres 21 miesięcy na złożenie wniosku o wszczęcie sformalizowanego postępowania antymonopolowego, bowiem ostateczny termin upływał 31 grudnia 1991r. W tym czasie wnioskodawczyni nie skorzystała z możliwości podjęcia działań chroniących jej prawa. Wszczęcie postępowania antymonopolowego nastąpiło 5.11.1999r., czyli prawie 8 lat po upływie terminu przedawnienia. Jest to więc podstawowa okoliczność uzasadniająca uchylenie zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z art. 105 § 1 K.p.a., gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji państwowej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania.

Mając na uwadze, że w przedmiotowym sporze, postępowanie antymonopolowe nie mogło być już wszczęte po dniu 1 stycznia 1992r. i tym samym spełniona została przesłanka, o której mowa powyżej, organ antymonopolowy uchyla zaskarżoną decyzję i orzeka jak w sentencji.

DYREKTOR DELEGATURY
Urzedu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów w Łodzi
Roman Jarzabek

Pouczenie: Od decyzji niniejszej służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Antymonopolowego za pośrednictwem niniejszej Delegatury w terminie dwutygodniowym od daty doręczenia decyzji.

Otrzymują:

[Redacted recipient information]